

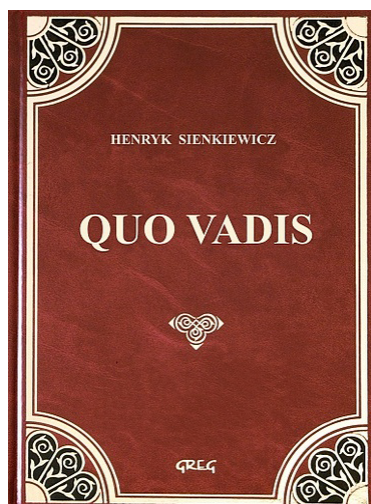
JASTKOWSKIE CZYTANIE

NARODOWE CZYTANIE „QUO VADIS”, 2016 ROK SIENKIEWICZA

Organizatorzy:

Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki,
Gminna Biblioteka Publiczna w Jastkowie

GODZINA 09:00, SALA GIMNASTYCZNA

Jedno ze współczesnych wydań powieści

Henryk Sienkiewicz

Narodowe Czytanie „Quo vadis”

W bieżącym roku 2016 obchodzimy sto siedemdziesiątą rocznicę urodzin Henryka Sienkiewicza oraz setną rocznicę śmierci pisarza. Z tej okazji powieść odczytywana jest publicznie podczas akcji społecznej Narodowe Czytanie, propagującej znajomość literatury narodowej.

Oszyk - Herb szlachecki rodu Sienkiewiczów

Geneza „Quo vadis”

Natchnieniem do napisania utworu była kapliczka z napisem „Quo vadis”, którą autor ujrzał w czasie podróży po Włoszech. Zainspirowało go to miejsce do napisania historycznej powieści z czasów Nerona. Utwór został wydany w 1896 roku. Jego premiera odbyła się w Krakowie. Tytuł książki to łaciński zwrot, odwołuje się on do słów Quo vadis, Domine? (Dokąd idziesz, Panie?), wypowiedzianych według legendy, przywołanej również w powieści, przez apostoła Piotra do Chrystusa.

Henryk Adam Aleksander Pius Sienkiewicz herbu Oszyk; pseudonim literacki „Litwos” ur. 5 maja 1846 r. w Woli Okrzejskiej, w powiecie łukowskim, zm. 15 listopada 1916 r. w Vevey – Szwajcaria. Polski nowelista, powieściopisarz i publicysta. Jeden z najpopularniejszych polskich pisarzy przełomu XIX i XX w. Laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury, którą otrzymał w 1905 r. za całokształt twórczości.

O czym jest powieść?

Książka „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza opisuje prześladowanie pierwszych chrześcijan za czasów Nerona. W utworze pojawia się wiele elementów oraz postaci historycznych. Wątek główny dotyczy miłości Winicjusza do Ligii.

Tegoroczna lektura została wybrana podczas internetowego głosowania spośród pięciu propozycji:

„Chłopi” Władysława Reymonta, „Noce i dnie” Marii Dąbrowskiej, „Wesele” Stanisława Wyspiańskiego, „Popioły” Stefana Żeromskiego, „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza.

Para Prezydencka

Narodowe Czytanie odbyło się 3 września 2016 roku w ponad 2200 miejscach w całej Polsce. W Ogrodzie Saskim w Warszawie fragmenty „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza przeczytała Para Prezydencka.

„Bardzo ludzka” powieść

Andrzej Duda zaznaczył, że - *jest to „bardzo ludzka” powieść. Ponieważ jest tam i miłość, jest wiara, i jest wielki duch, ale jest też nienawiść, okrucieństwo* – powiedział. Jednak najważniejsze w tej książce, zdaniem prezydenta, jest zwycięstwo dobra nad złem. - *To ujmuję nasze serca i daje otuchę* - mówił.

Prezydent przypomniał, że w „Quo vadis” zwyciężyło dobro, które nie miało siły militarnej. *Miało jednak – jak zauważył – siłę ducha, siłę wiary. Może właśnie dlatego Polacy jeszcze w tamtym okresie pod zaborami, kiedy Polski nie było, a Sienkiewicz napisał swoją powieść, tak bardzo ją pokochali. Bo jakże to było wtedy dla nich znajome: nie mamy siły, ale mamy wiarę, nie mamy władzy, ale mamy ducha. Jesteśmy nawet gotowi za naszą wiarę, w Polskę, polskość, za tę naszą wiarę chrześcijańską, oddać życie* – powiedział.

Zwrócił również uwagę na to, że powieść Sienkiewicza jest tak uniwersalna, iż przetłumaczono ją na ponad 50 języków w 60 krajach. - *Jest więc nie tylko powieścią polską, jest dziś dziełem światowej literatury* – podkreślił.

Agata Kornhauser-Duda powiedziała - *bardzo się cieszę, że ta rozpoczęta przez Prezydenta Bronisława Komorowskiego i jego małżonkę w 2012 r. inicjatywa Narodowego Czytania jest kontynuowana, i zebrała już liczne grono wielbicieli.*

Symbolika „Quo vadis”

„Winicjusz usiłował rozmówić się z Ligią, zaintrygowało go to, co dziewczyna nakreśliła trzciną na piasku. Był to znak ryby, którego znaczenia on, wówczas jeszcze jako poganin, nie umiał odczytać.”

Ryba to symbol eucharystyczny*. Do IX w. był wykorzystywany, podobnie jak chleb i kielich wina, przez ikonografię. Cudownie rozmnożonym chlebem i rybami nakarmił Chrystus zgromadzony na pustyni wielotysięczny tłum, co stało się projekcją Komunii Świętej. * Encyklopedia Home - “Symbolika Eucharystii”

Adaptacje filmowe

Powieść Henryka Sienkiewicza doczekała się wielu ekranizacji.

Najstynniejszą w okresie kina niemego była włoska adaptacja filmowa w reżyserii Enrico Guazzoniego, który przyniósł milionowe zyski. W Paryżu film wyświetlony był w największej sali kinowej świata: „Gaumont – Palace”, przy akompaniamencie 150-osobowej orkiestry.

W Polsce premiera „Quo vadis” odbyła się 8 kwietnia 1913 roku w krakowskim kinie „Uciecha”.

Kolejna adaptacja historii miłości Ligii i Marka Winicjusza na tle prześladowań chrześcijan przez władze rzymskie powstała w 1924 roku. Nakręcony we Włoszech film wyreżyserował Gabriellino D'Annunzio i Georg Jacoby.

W 1951 roku dzieło H. Sienkiewicza przeniósł na ekran amerykański reżyser Mervyn LeRoy. Wytwórnia Metro Goldwyn Mayer wyprodukowała film, będący pierwszą w dziejach kina superprodukcją. Ekranizacja pochłonęła dziewięć i pół miliona dolarów, a prace nad nią trwały prawie dwa lata. Okazała się komercyjnym i kasowym sukcesem.

W 1985 roku włoska telewizja zrealizowała sześciocyfrowy serial na podstawie „Quo vadis”, w reżyserii Franca Rossi.

W 2001 roku przeniesienia dzieła Sienkiewicza na ekran podjął się Jerzy Kawalerowicz. Film był najdroższą produkcją w historii polskiej kinematografii. Doskonałe kreacje aktorskie głównych bohaterów wiernie oddawały atmosferę dzieła.

Sceny z polskiej ekranizacji powieści „Quo vadis” 2001 rok

Scena z filmu „Quo vadis” 2001 r.

„I tak minął Nero, jak mija wichler, burza, pożar, wojna lub mór, a bazylika Piotra panuje dotąd z wyżyn watykańskich” [Henryk Sienkiewicz „Quo vadis” Epilog frag.]

Scena z filmu „Quo vadis” 2001 r.

„O brzasku następnego dnia dwie ciemne postaci posuwały się drogą Appijską ku równinom Kampanii. Jedną z nich był Nazariusz, drugą Piotr Apostoł, który opuszczał Rzym [...] Nagle Piotr rzucił się na kolana z wyciągniętymi przed się ramionami, a z ust jego wyrwał się okrzyk: - Chryste! Chryste!...I przypadł głową do ziemi, jakby całował czyjeś stopy. Długo trwało milczenie, po czym w ciszy ozwały się przerywane łkaniem słowa starca: - Quo vadis, Domine?...” [Rozdział 70 frag. „Quo vadis”]

Winicjusz i Ligia (Scena z filmu „Quo vadis” 2001 r.)

Znawcy literatury o powieści „Quo Vadis”

Piotr Chmielowski przedstawił wyważony osąd. Docenił ascetyczne ukazanie świata chrześcijan i proces nawrócenia Winicjusza.

Entuzjastyczną ocenę „Quo vadis” wygłosił Ignacy Matuszewski, który uważał utwór Sienkiewicza za ponadprzeciętny, pisząc: „Faktem jest, że dzieło zyskało światową poczytność, a coś świadczy o wielkości dzieła, jak nie przychylność czytelnika?”

Barbara Riss filolog z Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie, w jednej z prac pisze, że: „powieść pt. „Quo vadis” ukazuje w przepięknej formie prawdę o tym, iż okrucieństwo i zbrodnia, zło i nienawiść nie mogą zapanować nad światem, jeśli przeciwstawi im się potęga szlachetności, miłości i dobra. Kto zaprzeczy, że jest to prawda wiecznie żywa?”